

Załącznik do Uchwały Nr V/30/2011
Rady Gminy Widuchowa
z dnia 28 lutego 2011 r.

Plan Odnowy Miejscowości Żelechowo na lata 2010 – 2017 Gmina Widuchowa

Szczecin, grudzień 2010r.

ECD Europejskie Centrum Doradcze, Dariusz Klityński

Oddział Poznań
ul. Stefana Batorego 82a/4
60-687 Poznań
tel.: (61) 82 17 402
fax. (61) 64 21 506

Oddział Szczecin
ul. Bohaterów Warszawy 34/35
70-340 Szczecin
tel.: (91) 48 44 000
fax. (91) 88 60 005

e-mail: biuro@ecd.az.pl, www.ecd.az.pl
mobil: 501 017 281

Spis treści

Spis treści	2
1. Wstęp	3
2. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja	5
2.1. Położenie	5
2.2. Historia i teraźniejszość	6
2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości.....	7
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	10
3.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych	10
3.1.1. Ludność.....	10
3.1.2. Szkolnictwo	11
3.1.3. Obsługa ludności	12
3.2. Inwentaryzacja zasobów technicznych	15
3.2.1. Drogi	16
3.2.2. Gazyfikacja	16
3.2.3. Wodociągi i kanalizacja	16
3.2.4. Gospodarka odpadami	17
3.2.5. Telefonizacja i Internet	17
3.2.6. Ciepłownictwo i energetyka.....	17
4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja	19
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne	20
6. Wizja rozwoju wsi Żelechowo – cel nadrzędny	21
7. Arkusz planowania długoterminowego	22
7.1. Poprawa wizerunku centrum miejscowości.....	22
7.2. Rozwój infrastruktury na terenie miejscowości	22
7.3. Podniesienie jakości kapitału ludzkiego wśród młodzieży i dorosłych.....	22
7.4. Rozwój zaplecza sportowego w celu rozwoju sportu na poziomie lokalnym i regionalnym ...	23
8. Arkusz planowania krótkoterminowego	23
9. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie, co najmniej 7 lat od przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości, w kolejności wynikających z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji	23
10. Zarządzanie	30
11. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości z dokumentami wyższego rzędu	30

1. Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak przy innych funduszach z UE stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Widuchowa przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Żelechowo. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Żelechowo jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Żelechowo to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2017. Podstawą opracowania planu jest Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Widuchowa na lata 2007 – 2015 i Strategia Rozwoju Gminy Widuchowa na lata 2007 -2015.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE. Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonale uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga consensusu.

Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.

4. Tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków. Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

2. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

2.1. Położenie

Gmina Widuchowa położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w środkowo – zachodniej części powiatu gryfińskiego. Graniczy ona od strony północnej z gminą Gryfino, od strony wschodniej z gminą Banie, od strony południowej z gminą Chojna, natomiast od strony zachodniej przez rzekę Odrę z Republiką Federalną Niemiec. Jest jedną ze 114 gmin województwa. Gmina zajmuje powierzchnię 210 km². W skład gminy wchodzi 14 jednostek osadniczych.

Siedzibą gminy jest miejscowość Widuchowa – (położenie geograficzne N 53°07' E 14°22'), która liczy 1377 mieszkańców. Ogółem liczba mieszkańców zamieszkujących gminę Widuchowa wynosi 5542 (stan koniec roku 2009). Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren gminy należą: droga krajowa nr 31, droga wojewódzka nr 122 oraz zelektryfikowana linia kolei normalnotorowej relacji Kostrzyn – Szczecin. Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne wg Kondrackiego obszar gminy leży w zasięgu prowincji Niż Środkoeuropejski i podprowincji Północno – Bałtyckie. Teren gminy leży w granicach makroregionu Północno – Bałtyckie oraz makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie. W skład pierwszego makroregionu wchodzi część mezoregionu Doliny Dolnej Odry oraz niewielki skrawek Równiny Wełtyńskiej, natomiast w skład drugiego makroregionu wchodzi północno – zachodnia część Pojezierza Myśliborskiego.

Żelechowo - położone jest w południowej części gminy Widuchowa, przy drodze powiatowej Żelechowo – Grzybno – Trzcianko Zdrój. Administracyjnie wieś ta należy do sołectwa Żelechowo, do którego przynależą także miejscowości Kielbice i Pąkowo. Sąsiednie miejscowości to Żarczyn, Polesiny również

należące do gminy Widuchowa. Odległość wsi od siedziby gminy, służb bezpieczeństwa, urzędu pocztowego, apteki, gimnazjum wynosi 17 km. Najbliższa Szkoła Podstawowa oraz placówka podstawowej opieki zdrowotnej znajduje się w odległej o 9 km miejscowości Krzywin.

Wieś liczy 446 mieszkańców (2009r.). Powierzchnia obrębu geodezyjnego Żelechowo wynosi 2322 ha, co stanowi 11,1% ogólnej powierzchni gminy. Bogactwo wsi stanowią ziemie uprawne oraz lasy. Żelechowo jest drugą miejscowością pod względem powierzchni w gminie Widuchowa. Wielkim bogactwem jest czyste środowisko.

Żelechowo znajduje się w odległości 17 km od Widuchowej (stolica gminy), 34 km od Gryfina (stolica powiatu), 61 km od Szczecina (stolica województwa), 33 km do Pырzyc, 210 km do Koszalina, 91 km do Gorzowa Wielkopolskiego, 218 km od Poznania, 550 km od Warszawy.

Współrzędne geograficzne wsi Żelechowo wg GPS wynoszą 53.05899°N, 14.53469°E

2.2. Historia i terażniejszość

Żelechowo - w dokumentach pisanych p oraz pierwszy pojawia się w 1297 r., kiedy to margrabia brandenburski Albrecht III oświadcza, że wsie *Zelchowe* (Żelechowo) i Schonfeld (Żarczyn) położone w księstwie szczecińskim nie mogą być przez niego nadane w lenno Hassonowi i Ludolfowi Wedlom. Istnieją także źródła, które stwierdzają istnienie ruin grodu leżącego przy jeziorze Kielbik - jako prawdopodobnego protoplasty obecnej miejscowości. Nazwę słowiańską wyprowadza się od *selo*, *siolo*,

sielici- siedlisko a polscy językoznawcy od osoby Żelibora. Największy rozkwit Żelechowa datuje się na lata po 1868 roku kiedy to mieszkało tutaj 909 osób i istniały takie instytucje jak: szkoła, 21 gospodarstw chłopskich, karczma, kuźnia, 4 warsztaty rzemieślnicze. Miejscowy kościół pw. Nawiedzenia NMP zbudowano w XIII w. z kamienia narzutowego. W 1703 r. w wyniku

groźnego pożaru spalił się by być odbudowanym ok. 1880 r., jednak bez starych form architektonicznych. Zamurowano wtedy portal, rozebrano okna, przebudowano wieżę i apsydę. W obecnym kształcie posiada apsydę od wschodu (neoromańską) oraz wieżę ryglówkową, wychodzącą z połaci dachu. We wnętrzu świątyni do cennego wyposażenia należy ołtarz, ambona, empora chórowa, witraże, neogotyckie ławki z XIX wieku, oraz barokowy dzwon z 1704 roku. Oprócz kościoła

w Żelechowie warto także zobaczyć dwór z przełomu XIX i XX wieku, pozostałości parku dworskiego i zabudowę folwarczną.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków we wsi Żelechowo:

obiekt	nr rejestru	data wpisania do rejestru	nr decyzji
Kościół Nawiedzenia NMP	102	2002.10.25	DZ-4200/24/O/2000/2002
Cmentarz przykościelny	102	2002.10.25	DZ-4200/24/O/2000/2002

źródło: Rejestr Zabytków Województwa Zachodniopomorskiego

Ważnymi obiektami istniejącymi dziś na terenie miejscowości Żelechowo są:

- Kościół Nawiedzenia NMP
- Plac zabaw
- Przystanek autobusowy
- Kompleks parkowy
- Cmentarz
- Świetlica wiejska dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego

Zestawienie wartości kulturowych miejscowości Żelechowo prezentuje poniższa tabela:

obiekt	miejscowość Żelechowo
kościół	Tak
kaplica	Nie
pałac, dwór, ew. ruiny	Tak
zabudowa przemysłowa	Tak
zabudowa komunalna	Tak
zabudowa gospodarcza	Tak
parki	Tak
pomniki przyrody	Nie
cmentarz	Tak
stanowiska archeologiczne	Nie
mury	Tak
obiekty wpisane lub planowane do wpisu do rejestru zabytków	Tak

źródło: opracowanie własne

2.3. Określenie przestrzennej struktury miejscowości

a) Dominanta przestrzenna

Dominantę przestrzenną w miejscowości Żelechowo stanowi kościół pw. Nawiedzenia NMP. Obiekt wpisany do rejestru zabytków został zbudowany w XIII wieku z miejscowego budulca (kamień narzutowy). Kościół do czasów współczesnych przechodził wiele przeobrażeń wynikających ze zniszczeń, pożarów

itd. W obecnym kształcie świątynia posiada apsydę od wschodu (neoromańska) oraz wieżę ryglówkową, wychodzącą z połąci dachu. We wnętrzu świątyni do cennego wyposażenia należy ołtarz, ambona, empora chórowa, witraże, neogotyckie ławki z XIX wieku, oraz barokowy dzwon z 1704 roku.

Obiekt posiada zwartą budowę oraz masywną wieżę, co czyni kościół z daleka widocznym, zwłaszcza, że ukształtowanie terenu jest nizinne. Kościół pw Nawiedzenia NMP jest z pewnością najbardziej dominującym obiektem na terenie miejscowości. Efekt jest potęgowany w efekcie otoczenia kościoła wysokim, kamiennym murem. Zwarta kamienna konstrukcja kościoła oraz okalającego go kamiennego muru tworzy kompleks, który optycznie przytłacza całą, miejscową architekturę, w tym także komunalną i gospodarczą.

a) Otwarte przestrzenie wspólne

Na terenie miejscowości Żelechowo nie istnieje rynek czy deptak. Jednak za przestrzeń wspólną może lokalnie uchodzić park podworski oraz obszerny teren położony wokół kościoła, ograniczony kamiennym murem. Terenem wspólnym jest także plac zabaw znajdujący się w pobliżu Szkoły Podstawowej, który najczęściej jest wykorzystywany przez dzieci.

b) Elementy charakterystyczne dla danej miejscowości.

Elementami charakterystycznymi w miejscowości Żelechowo są:

- Kościół pod wezwaniem Nawiedzenia NMP

Na terenie wsi Żelechowo znajduje się bardzo interesujący kościół, wzniesiony w XIII wieku z kamienia narzutowego, który jest budulcem miejscowym, naniesionym przez cofający się lądolód. Dostępność kamienia narzutowego spowodowała, że wybudowano wokół kościoła także wysoki, solidny mur.

Decyzją z dnia 2002.10.25. o sygnaturze DZ-4200/24/O/2000/2002 obiekt został wpisany do rejestru zabytków z numerem 102.

- Dwór wraz pozostałościami parku oraz zabudową gospodarczą

Kolejnym, charakterystycznym obiektem w miejscowości Żelechowo jest dwór z przełomu XIX i XX wieku. W pobliżu dworu znajdują się pozostałości po parku naturalistycznym z cennymi okazami drzewostanów. W pobliżu znajdują się także zabudowania gospodarcze stanowiące pozostałość po folwarku.

- Cmentarz

Na terenie Żelechowa znajduje się także zabytkowy cmentarz wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 2002.10.25. o sygnaturze DZ-4200/24/O/2000/2002.

- Świetlica Wiejska

Umiejscowiona jest na działce nr 517 i 518/1 gdzie przed ostatnią inwestycją istniał częściowo wybudowany w latach 80 – tych obiekt świetlicy. Z uwagi na ograniczone środki finansowe był on przez lata ukończony. Brak dachu i wszystkich ścian powodował degradację obiektu. W latach 80-tych XX

wieku planowano powiększyć istniejący budynek świetlicy wiejskiej. Budowę rozpoczęto, ale jej nie ukończono z powodu braku środków finansowych. Brak było dokumentacji projektowej, więc nie było wiadomo dokładnie, jaka miała być funkcja, rozkład pomieszczeń konstrukcji itd.

Świetlica wiejska we wsi Żelechowo jest obiektem szczególnym, przebudowanym ze starego, niszczonego budynku przeznaczonego na świetlice, z którym przez lata nie działo się nic. Dzięki sprawnej i efektywnej pracy pracowników Urzędu Gminy Widuchowa zostały pozyskane środki wsparcia z RPO WZ. Projekt inwestycyjny pod nazwą „**Wzrost znaczenia kultury na wsi - rozbudowa świetlicy wiejskiej w Żelechowie**” został zrealizowany przy współudziale dofinansowania z Unii Europejskiej. Dzięki temu mieszkańcy zyskali nowoczesny obiekt, dzięki któremu w dużo pełniejszym zakresie realizowana jest podaż „instrumentów” kulturotwórczych.

Rozbudowana świetlica, pozwoli realizować na tym terenie szeroki proces edukacyjny i warsztatowy rozwijający umiejętności dzieci i młodzieży poprzez oferowanie im nowych usług kulturalnych.

Stan przed remontem obrazują poniższe fotografie:

źródło: dokumentacja inwentaryzacyjna obiektu

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Inwentaryzacja zasobów społecznych

3.1.1. Ludność

Na podstawie danych pochodzących z ewidencji ludności Urzędu Gminy Widuchowa, w 2010 roku populacja we wsi Żelechowo liczy 448 osób, natomiast wg stanu na dzień 31.12.2009r. miejscowość zamieszkiwało 446 mieszkańców.

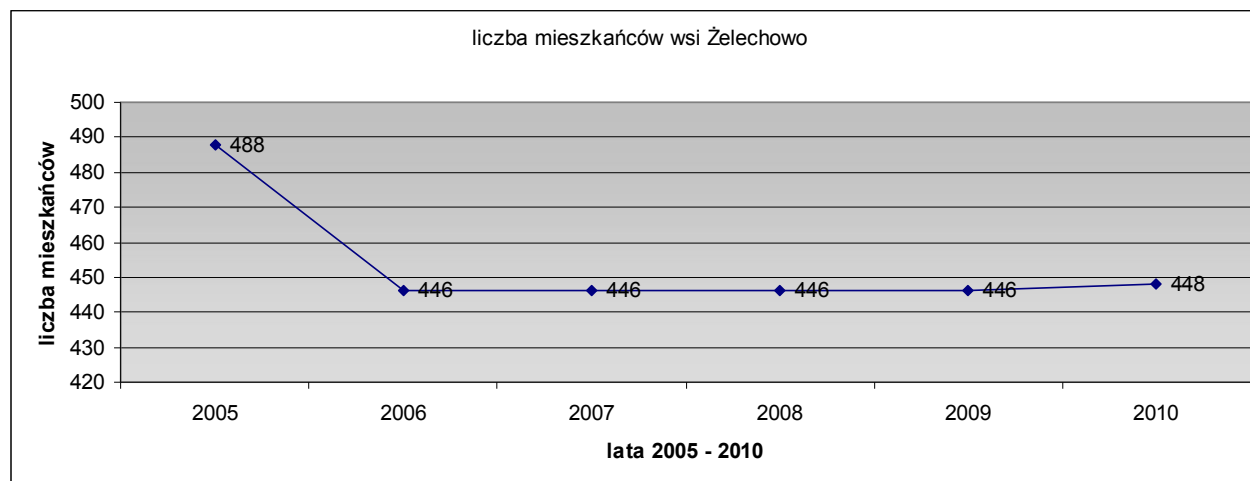
Tabela przedstawia zmiany demograficzne w miejscowości Żelechowo w ciągu ostatnich 5 lat.

lata	2005	2006	2007	2008	2009	2010
liczba ludności	448	446	446	446	446	448

źródło danych: dane z Urzędu Gminy Widuchowa

Spółeczność ta charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem wiekowym. Także struktura zawodowa nie jest jednorodna. Wynika to z jednej strony z rolniczego charakteru miejscowości, o którym decyduje starsza część społeczeństwa, z drugiej strony zaś młodzi rezygnują z pracy na roli na rzecz innych form zatrudnienia, które uzyskują w okolicznych zakładach pracy oraz prywatnych firmach, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Gryfino i Szczecin. Nie bez znaczenia również w tej kwestii jest masowa emigracja za pracą za granicę, czemu również sprzyja bliskość granicy z Niemcami.

Źródłem utrzymania mieszkańców Żelechowa jest praca w rolnictwie, w sferze produkcyjno- usługowej, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki pomocy społecznej. Dane liczbowe wskazują na spadek ludności wsi w latach minionych. Należy dodać, że umownie po 1989 roku demografia jest zawsze obciążona ryzykiem popełnienia relatywnie dużego błędu. Przyczyną jest zaniedbywanie obowiązku meldunkowego wynikającego z „Ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych”. W przypadku wsi Żelechowo zmiany nierejestrowane mają prawdopodobnie charakter czasowy, nierzutujący na obraz demografii trwalej. Tabela przedstawia wzrost ludności wsi Żelechowo w latach 2005 – 2010.

źródło danych: dane z Urzędu Gminy Widuchowa

Dodatkowo założyć należy nierejestrowane migracje młodzieży do większych ośrodków, spowodowane edukacją oraz poszukiwaniem szans na rozwój zawodowy. W przeciwieństwie do migracji zarobkowej pojedynczych członków rodzin, która ma charakter z reguły czasowy, migracje młodzieży zwykle mają charakter ostateczny. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców Żelechowa jest praca w sektorze rolnym, usługowym, emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki pomocy społecznej.

Na terenie Gminy Widuchowa wskaźnik bezrobocia kształtuje się na poziomie 11,7 % i jest o 1,1 % wyższy niż średnia w Powiecie Gryfińskim.

Zestawienie osób bezrobotnych na tle Powiatu Gryfińskiego. Stan na miesiąc grudzień 2010r.:

bezrobotni wg gmin					
Miasto / Gmina	ogółem		zamieszkali na wsi		wskaźnik bezrobocia
	Razem	kobiety	razem	kobiety	
G Banie	491	262	491	262	11,8%
G Stare Czarnowo	193	112	193	112	7,6%
G Widuchowa	421	232	421	232	11,7%
MG Cedynia	406	196	261	131	14,4%
MG Chojna	1247	654	734	384	13,5%
MG Gryfino	1640	865	653	381	7,7%
MG Mieszkowice	543	282	293	160	11,5%
MG Moryń	383	193	278	147	13,2%
MG Trzcianko Zdrój	481	242	286	160	13,8%
Powiat Gryfiński	5805	3038	3610	1969	10,6%

źródło: dane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

3.1.2 Szkolnictwo

Ustawa o systemie oświaty nałożyła na gminy obowiązek prowadzenia przedszkoli, klas zerowych oraz szkół podstawowych i gimnazjum. Obowiązek ten gmina realizuje jako zadanie własne o charakterze obligatoryjnym wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym. Na terenie Gminy Widuchowa położone są 3 placówki oświatowe: 1 przedszkole (Widuchowa), 1 szkoła podstawowa (Krzywin) oraz Zespół Szkół w Widuchowej przy ul. Barnima III/1, w którym mieści się Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Publiczne. W chwili obecnej ok. 170 dzieci w wieku szkolnym uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Krzywiniu, zaś do Zespołu Szkół uczęszcza ponad 506. Większość uczniów ze szkół podstawowych i Zespołu Szkół jest dowożona autobusem do szkół. Przy SP Krzywin prowadzony jest oddział przedszkolny dla dzieci w wieku 5-6 letnich.

Na terenie wsi Żelechowo nie istnieje żadna placówka oświatowa. Dzieci z tej miejscowości dowożone są do Szkół umiejscowionych w Widuchowej bądź Krzywiniu

3.1.3 Obsługa ludności

W Żelechowie brak jest dobrze rozwiniętej obsługi mieszkańców. Dla spełnienia potrzeb ludności różnego rodzaju instytucje publiczne działają w pobliskim Krzywiniu bądź Widuchowej. Jest to w dużej mierze efektem tego, że Żelechowo przez wiele lat pełniło rolę pegeerowskiego ośrodka gminy.

Odległość wsi od siedziby gminy, służb bezpieczeństwa, urzędu pocztowego, apteki, gimnazjum wynosi

17 km, natomiast od podstawowej opieki zdrowotnej, szkoły podstawowej – 9km. Placówki te siedzibę mają w miejscowości Krzywiniu. Na terenie miejscowości istnieje Kościół, cmentarz, boisko sportowe, stacja uzdatniania wody, Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł” – Klasa B, centrala telefoniczna i punkty handlowe.

W Gminie Widuchowa funkcjonują dwie przychodnie rodzinne w Widuchowej i Krzywiniu. Zarówno przychodnia w Widuchowej i Krzywiniu są oddziałami Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Rodzinnej w Mieszkowicach. Mieszkańcy Żelechowa korzystają z usług przychodni w Krzywiniu. W cięższych przypadkach pacjenci muszą dojeżdżać do

Gryfina bądź Szczecina

Społeczność Żelechowa zaopatruje się w artykuły spożywczo – przemysłowe i prasę w dwóch sklepach wielobranżowych. Działa też Ośrodek Wypoczynkowy nad jeziorem „Kielbicze” oraz świetlica wiejska. Dzieci i członkowie Ludowego Zespołu Sportowego – Orzeł mogą nabywać umiejętności sportowych na istniejącym boisku sportowym, które wymaga modernizacji.

Na terenie miejscowości Żelechowo istnieje stworzona świetlica wiejska jako obiekt kulturowy, w którym mieszkańcy mogą się spotykać. W ostatnim czasie stworzono w tej świetlicy także punktu informacji i szkoleń dla rolników. W zamyśle jest także aby działała ona jako punkt informacji turystycznej i punkt biblioteczny.

Dzięki sprawnej i efektywnej pracy pracowników Urzędu Gminy Widuchowa zostały pozyskane środki wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Projekt inwestycyjny pod nazwą „**Wzrost znaczenia kultury na wsi - rozbudowa świetlicy wiejskiej w Żelechowie**” został zrealizowany przy współudziale dofinansowania z Unii Europejskiej. Dzięki temu mieszkańcy Żelechowa zyskali nowoczesną świetlicę wiejską, dzięki której w dużo pełniejszym zakresie realizowana jest podaż usług kulturalnych i oświatowych. Obiekt wymaga jeszcze dodatkowych nakładów na wyposażenie, które nie zostało zakupione a jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania placówki.

W ramach codziennej działalności prowadzonej przez gminę znajdują się stałe imprezy, a mianowicie:

- Święto Kapusty,
- Dożynki Gminne,
- Dni Integracji Osób Niepełnosprawnych,
- Ekojarmark,
- Festiwal Zuzia i Piosenki Angielskiej,
- Jasełka,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- Ferie zimowe w Ośrodku Kultury,
- uroczyste spotkanie Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Widuchowej,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Ferie z piosenką,
- kilka imprez lokalnych,
- Dzień Matki,
- wyjazdy autokarowe, rowerowe, zajęcia w Ośrodku w okresie wakacyjnym,
- Dzień Niepodległości.

W miejscowości Żelechowo coroczną standardową imprezą są dożynki gminne, w której udział biorą mieszkańcy całej gminy. Przy Szkole Podstawowej w Krzywinie działa również filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Widuchowej będąca jednostką organizacyjną Urzędu Gminy. Z jej zasobów mogą korzystać również mieszkańcy Żelechowa.

Gminna Biblioteka Publiczna w Widuchowej od września 2000 roku działa w Zespole Szkół w Widuchowej i jest placówką skomputeryzowaną. Biblioteka nie jest jednak powiązana ze szkołą i posiada odrębny budżet. Od 01 stycznia 2006r. biblioteka jest Instytucją Kultury.

W Żelechowie dość aktywnie działa także Ludowy Zespół Sportowy „Orzeł”. Uprawiana jest w nim głównie piłka nożna. Przeszkodą w dynamicznym rozwoju klubów i w szerszym znaczeniu kultury fizycznej jest niedostateczny poziom bazy sportowej. Istniejące boisko sportowe nie spełnia oczekiwań

miejscowej młodzieży, która chcąc rozwijać zamiłowanie do sportu musi korzystać z innych obiektów w gminie. Dlatego też najbliższej przyszłości planowana jest modernizacja obiektu.

Funkcje rekreacyjne dla mieszkańców miejscowości Żelechowo doskonale spełniają okoliczne, piękne, mieszane lasy.

Szczególnymi walorami charakteryzują się cmentarz przykościelny, dwór z przełomu XIX/XX w., pozostałości parku dworskiego oraz infrastruktura transportowo – komunikacyjna – drogi brukowane, aleja kasztanowa.

Oczywiście olbrzymią rolę dla turystyki i rekreacji odgrywa bliskość czystego jeziora będącego rajem dla turystów wędkarzy, ale także osób odpoczywających na żelechowskiej plaży zwłaszcza w okresie letnim. Nad jeziorem Kielbice działa Ośrodek Wypoczynkowy „Kielbice”.

Jedne z najwyższych klas bonitacji gleb sprawiły, iż w krajobrazie Żelechowa dominują pola uprawne. Lasy występujące w sąsiedztwie miejscowości rosną również na żyznych siedliskach, a cechą charakterystyczną jest znaczący udział dębów w szacie roślinnej lasu i obecność gęstego, bogatego podszycia. Stąd niedaleko już do największego jeziora na terenie gminy – Jeziora Kielbice, którego osobliwością są rzadkie rośliny wodne: ramienice, „lilie wodne” – grzybień biały, pałka wąskolistna.

Z przyrodą można tu obcować w ośrodku wypoczynkowym leżącym nad jeziorem

Przez teren miejscowości Żelechowo przebiega czarny szlak rowerowy relacji:

Banie – Baniewice – Żelechowo – Krzywin

Jest to szlak liniowy biegnący przez część Gminy Widuchowa. Początek szlaku w Baniach (Plac Jagielloński). Przebieg szlaku pozwala na połączenie ze szlakiem „Południowym” (niebieskim) na terenie Gminy Widuchowa, co umożliwia wjazd na szlak „Zielona Odra” w miejscowości Ognica. Na terenie widnieją zabytkowe kościoły wiejskie w Baniewicach, **Żelechowie** i Krzywinie, Kaplica p.w. św. Jerzego oraz baszta prochowa z XIVw. w Baniach. Ponadto przejazd drogami polnymi i leśnymi (o twardej nawierzchni) daje możliwości odpoczynku nad Jeziorem Kielbik w Ośrodku Wypoczynkowym

Kielbice. Szlak kończy się w miejscowości Krzywín w miejscu styku ze szlakiem niebieskim „Południowym” Gminy Widuchowa. Długość szlaku wynosi 19,0 km.

Należy podkreślić stale rosnącą rolę Żelechowa jako miejscowości turystycznej i letniskowej. Na terenie miejscowości oraz w jej najbliższej okolicy wybudowanych jest wiele domków letniskowych. Bezpośrednia bliskość jeziora Kielbice sprawia, że Żelechowo może stać się miejscowością atrakcyjną turystycznie.

Aby wypromować miejscowość zaplanowano realizację kompleksowego projektu polegającego na budowie miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem m.in. w miejscowości Żelechowo.

3.2 Inwentaryzacja zasobów technicznych

W skład infrastruktury technicznej gminy wchodzi wszelkiego rodzaju sieci, uzbrojenia terenu tworzące funkcjonalną, spójną całość. Istotnym czynnikiem jest również stan układu komunikacyjnego w układzie urbanistycznym. Żelechowo jest miejscowością o przeważającej funkcji rolniczej. Niemal cały areal pokrywają użytki rolne składające się z upraw polowych, łąk i pastwisk.. Funkcja usługowa oraz produkcyjna pełni wyłącznie rolę subsydiarną.

Niemal wszędzie występują gospodarstwa w których uprawa roli byłaby podstawą utrzymania. Dla większości gospodarzy uprawa roślin i hodowla zwierząt ma znaczenie podstawowe i głównie wykorzystywana jest na własne potrzeby. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest duże rozdrobnienie gospodarstw (3,5 – 5 ha), oraz niska rentowność produkcji rolniczej. Po za tym w większości rolnictwem zajmują się ludzie w wieku poprodukcyjnym, związani emocjonalnie z uprawą roli, natomiast większość mieszkańców Żelechowa dojeżdża do pracy do pobliskich Pyrzyc, Szczecina czy Gryfina.

Miejscowość Żelechowo zajmuje obszar 2322 ha, w tym użytki rolne 1292 ha, z tego:

- grunty orne	1073	ha
- sady	4	ha
- łąki	167	ha
- pastwiska	48	ha
- lasy i grunty leśne	732	ha
- wody	91	ha
- drogi	62	ha
- grunty pod zabudowaniami	20	ha
- nieużytki	104	ha
- i pozostałe	21	ha

Na terenie wsi funkcjonuje 75 gospodarstw rolnych. We wsi dominują gleby klas bonitacyjnych IIIa, III b. Lasy zajmują obszar 732 ha, co stanowi 31,5% ogólnej powierzchni. Główne uprawy w Żelechowie to

zboża ozime, rzepak, kukurydza, buraki cukrowe, ziemniaki. Gospodarstwa rolne nie specjalizują się w hodowli trzody chlewnej ,bydła.

Struktura gospodarstw rolnych we wsi Żelechowo, stan na 2010 rok:

Powierzchnia	liczba gospodarstw rolnych
od 1 do 2 ha	17
2 – 5 ha	14
5 – 7 ha	2
7 – 10 ha	7
10 – 15 ha	9
powyżej 15	26
Razem	75

Źródło: Urząd Gminy Widuchowa

3.2.1. Drogi

Gmina Widuchowa położona jest w środkowozachodniej części województwa, w bliskiej odległości od granicy państwowej z Niemcami. Powiązania z terenami województwa i kraju zapewniają drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe stanowiące szkielet układu drogowego, w tym: drogi krajowe- 18,58 km, drogi wojewódzkie – 19,76 km, drogi powiatowe – 40,06 km. Szkielet układu drogowego stanowią również drogi gminne o długości 32,469 km. Stan dróg powiatowych i gminnych jest niezadowalający – zniszczona nawierzchnia tych dróg, brak utwardzenia i źle utrzymane pobocza powodują ich okresową nieprzejezdność. Połączenia komunikacyjne zapewnia PKS. Odległość drogowa do ośrodka gminnego wynosi 10 km. Położenie w stosunku do tras komunikacyjnych miejscowości Żelechowo - przy drodze powiatowej relacji Żelechowo – Grzybno – Trzcianko Zdrój w południowej części gminy Widuchowa. Przez teren miejscowości przebiega droga gminna nr 415006Z relacji Polesiny – Żelechowo o długości 3,8 km Połączenia komunikacyjne zapewnia także PKS i prywatny przewoźnik. Odległość drogowa do ośrodka gminnego wynosi 17 km.

3.2.2 Gazyfikacja

Miejscowość Żelechowo korzysta wyłącznie z gazu płynnego w butlach – propan – butan. Zaopatrzenie miejscowości gminy w gaz z sieci uwarunkowane jest realizacją wojewódzkiego programu gazyfikacji.

3.2.3 Wodociągi i kanalizacja

Blisko 100% obszaru gminy jest zwodociągowane. Brak natomiast dostatecznej infrastruktury służącej odprowadzaniu zanieczyszczeń komunalnych. Na terenie gminy znajduje się 7 stacji uzdatniania wody w miejscowościach Widuchowa, Krzywin, Ognica, Czarnówko, Żelechowo, Bolkowice, Rynica.

Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 57,1 km. Administratorem wodociągów jest Zakład Gospodarki Komunalnej w Widuchowej. Wodociągu zbiorowego nie posiadają wsie Kielbice i Wilcze. Mieszkańcy tych wsi czerpią wodę ze studni przyzagrodowych. W najbliższym czasie gmina zamierza zrealizować dwie inwestycje wodociągowe dotyczące właśnie wsi Kielbice i Wilcze o łącznej wartości przekraczającej 3 mln zł.

Zasięg obsługi gminy siecią kanalizacyjną jest znacznie niższy od obsługi siecią wodociągową i wynosi zaledwie około 20 % w stosunku do potrzeb (około 11 km na terenie całej gminy). W Żelechowie brak jest systemu kanalizacyjnego. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych – szambach. Wiele gospodarstw ma nieuporządkowaną gospodarke ściekową. Ścieki nie oczyszczone wywożone są bezpośrednio na pola lub zrucane bezpośrednio do gruntu lub okolicznych rowów.

3.2.4 Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami komunalnymi ograniczony jest do zbierania odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie i nieselektywnie. Odpady zbierane nieselektywnie kierowane są do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów, zaś odpady zbierane selektywnie przekazywane do odzysku i recyklingu poza teren gminy. Zadania z zakresu zbierania odpadów komunalnych realizowane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Widuchowej posiadający stosowne zezwolenie. Zbieranie odpadów komunalnych gromadzonych nieselektywnie prowadzone jest metodą „odbioru bezpośredniego” oraz metodą „donoszenia”. Firma „JUMAR” i Zakład Gospodarki Komunalnej obsługują łącznie ok. 95% mieszkańców gminy.

Po zamknięciu wysypiska w Dębogórze śmieci (także z Żelechowo) wywożone są na składowisko odpadów w miejscowości Gryfino Wschód gdzie są unieszkodliwiane. Odpady komunalne zbiera również przedsiębiorstwo JUMAR, który zabiera odpady selektywne (szkło i PET).

3.2.5 Telefonizacja i Internet

Gmina obsługiwana jest przez 3 centrale telefoniczne, zlokalizowane w Widuchowej, Krzywinie i Żelechowie. W ostatnich latach położono linie światłowodową od Gryfina do Nawodnej. Jej trasa przebiega południkowo przez teren gminy Widuchowa i obejmuje Dębogórę, Widuchową, Krzywin, Rynicę i Lubicz. Inwestycja ta umożliwi swobodny dostęp do Internetu. Na terenie gminy znajduje się również 7 stacji telefonii komórkowej GSM: Plus, Era oraz Orange.

3.2.6 Ciepłownictwo i energetyka

Na obszarze gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub ogrzewające obiekty sąsiadujące. Do ogrzewania stosuje się zarówno paliwa stałe, jak i płynne. Nie przewiduje się realizacji systemów ciepłowniczych zdalaczynnych, obejmujących całość lub część miejscowości. Przyjmuje się ogrzewanie urządzeniami

lokalnymi wbudowanymi; zasilającymi w zasadzie obiekty leżące na jednej posesji. Ewentualne wspólne źródła ciepła mogą obejmować kilka posesji sąsiadujących. Rodzaj ogrzewania zależy od relacji kosztów pomiędzy różnymi nośnikami energii. Należy zapewnić przestrzenne możliwości korzystania z każdego rodzaju paliwa [paliwa stałe, oleje opałowe, gaz ziemny, gaz płynny, energia elektryczna, biogaz], według decyzji odbiorców opartych o własne kalkulacje ekonomiczne. Należy preferować stosowanie paliw niskozasiarczonych, korzystanie ze źródeł niekonwencjonalnych, ekologicznych oraz odchodzenie od stosowania paliw stałych.

W gminie Widuchowa zapotrzebowanie na energię ciepłą w około 80% pokrywane jest z palenisk indywidualnych i w około 20% z kotłowni lokalnych. Funkcjonujące kotłownie są w głównej mierze opalane węglem, koksem i miałem węglowym. Na terenie gminy znajduje się 11 lokalnych ciepłowni dostarczających energię do indywidualnych odbiorców, głównie na terenie miejscowości Widuchowa. Jak dotąd w strukturze użytkowania paliw energetycznych na terenie gminy, gaz ziemny pełni rolę pomniejszą, jednak jego wykorzystanie wydaje się być przyszłościowe i powinno być promowane jako przyjazne środowisku. Jednym z czynników warunkujących mały udział gazu, jest jego mała dostępność, spowodowana brakiem sieci gazowniczej na terenie gminy i konieczność korzystania z uciążliwych butli gazowych. Obecnie 1376 gospodarstw domowych korzysta z takiego rozwiązania.

Co stanowi 80% ogółu gospodarstw domowych w gminie. Do gospodarstw tych należą również mieszkańcy Żelechowa.

Gmina Widuchowa zasilana jest z wojewódzkiego systemu sieci 110 kV, poprzez stacje rozrządową 110/15 kV o mocy 2x16 MVA w Lubiczynie. Linia przebiega przez środek gminy w kierunku północ – południe. Energia dostarczana jest do odbiorców lokalnych napowietrzna linia o mocy 15 kV. Ma ona układ promienisty z początkiem w Lubiczynie. Układ sieci przedstawia się następująco:

- Lubiczyn – Widuchowa – Marwice – Dębogóra;
- Lubiczyn – Krzywlin – Rynica – Ognica;
- Lubiczyn – Krzywlin – Kłodowo – Żarczyn – Kielbice – Żelechowo;
- Lubiczyn – Lubicz – Czarnówko – Pacholęta.

Na terenie gminy funkcjonują ponadto 62 stacje transformatorowe.

Z szacunków wynika, że istniejąca sieć energetyczna w pełni pokrywa zapotrzebowanie na energię ze strony gospodarki komunalnej, zakładów produkcyjnych i gospodarstw indywidualnych. Linie przesyłowe energii elektrycznej stanowią najbardziej widoczny element infrastruktury technicznej na terenie gminy, często w sposób rażąco zaburzają harmonie wiejskiego krajobrazu. Szczególnie widoczne są te linie, które zostały niewłaściwie wkomponowane w lokalne układy, stanowiąc przykład nieprawidłowej polityki planowania przestrzennego. Miejscowość Żelechowo zasilana jest linia energetyczna napowietrzna o mocy 15 kV.

4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

Silne strony	Braki, problemy
obecność placówki oświatowej	bezrobocie
istnienie świetlicy wiejskiej i placu zabaw	zły stan dróg wewnętrznych – słaba jakość dróg gminnych
walory krajobrazu przyrodniczego	brak sieci gazowej
dostęp do kąpieliska	brak aktualnego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego
zabudowa zagrodowa i jednorodzinna stwarzająca warunki do rozwoju agroturystyki	niski standard życia mieszkańców
rozwinięta sieć wodociągowa	brak zakładów pracy
dobrze rozwinięta sieć energetyczna	słabo rozwinięta infrastruktura techniczna (brak kanalizacji)
dobrze rozwinięta sieć telefoniczna	tradycyjne rolnictwo z rozdrobnionymi gospodarstwami
brak przemysłu	niski poziom wykształcenia mieszkańców
występowanie obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków	brak perspektyw dla młodzieży, co skutkuje wzmożonym ruchem wertykalnym
obecność pubu	
dobre połączenie środkami transportu publicznego	

Szanse	Zagrożenia
możliwość kształcenia się i poszerzania horyzontów myślowych	bieda
dostęp do literatury	duże wydatki na wyjazdy do innej miejscowości w celu korzystania z usług kulturalnych i zdrowotnych
organizacja imprez kulturalnych, promocja miejscowości,	duże straty rzeczowe, mienia publicznego, bójki, pobicia, kradzieże, itp.
dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa	mniejsza liczba osób korzystających z kąpieliska
rozrywka dla dzieci, bezpieczne miejsce do zabawy, możliwość wypoczynku, spędzenia wolnego czasu, rozbicia biwaku	niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia oraz zły wizerunek miejscowości

szybki, wygodny dostęp do informacji, wiedzy, sposób na spędzanie wolnego czasu	zagrożenie dla mieszkańców, negatywna ocena miejscowości i zły wygląd
szkolenia i dostęp do informacji dla rolników	emigracja młodych ludzi
możliwość rozwoju w danej dyscyplinie sportowej, zdrowa rywalizacja,	wzrost zagrożeń patologią społeczną
komfort, higiena, lepsze warunki sanitarne	
możliwość zwiedzania i zapoznania się z barwną historią miejscowości	
rozwój turystyki ze względu na bliskość wody i planowane zagospodarowanie brzegu jeziora Kiełbice	
ożywienie gospodarcze dzięki modernizacji głównych ciągów komunikacyjnych	
poprawa estetyki miejscowości	
korzystanie ze środków unijnych	
warunki do powstawania gospodarstw agroturystycznych	

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

W miejscowości Żelechowo można wyróżnić kilka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Należą do nich:

1) Budynek świetlicy

Obecnie świetlica jest obiektem zmodernizowanym i przebudowanym, ulokowanym w centralnym miejscu w miejscowości na działce nr 517 i 518/1, obręb ewidencyjny Żelechowo. Przebudowa została wykonana nakładem środków własnych i pozyskanych z RPO WZ. Obiekt ten wykorzystywany jest do prowadzenia różnego rodzaju spotkań, konferencji oraz szkoleń dla miejscowej ludności. Aby podnieść komfort użytkowania obiektu, konieczne jest zakupienie niezbędnego sprzętu i wyposażenia pomocnego przy rozwijaniu działalności placówki.

2) Szlak rowerowy

Przez teren miejscowości Żelechowo przebiega czarny szlak rowerowy relacji:

Banie – Baniewice – Żelechowo – Krzywín

Jest to szlak liniowy biegnący przez część Gminy Widuchowa. Początek szlaku w Baniach (Plac Jagielloński). Przebieg szlaku pozwala na połączenie ze szlakiem „Południowym” (niebieskim) na terenie Gminy Widuchowa, co umożliwi wjazd na szlak „Zielona Odra” w miejscowości Ognica. Na terenie widnieją zabytkowe kościoły wiejskie w Baniewicach, **Żelechowie** i Krzywiniu, Kaplica p.w. św. Jerzego oraz baszta prochowa z XIVw. w Baniach. Ponadto przejazd drogami polnymi i leśnymi (o twardej nawierzchni) daje możliwości odpoczynku nad Jeziorem Kielbik w Ośrodku Wypoczynkowym Kielbiczne. Szlak kończy się w miejscowości Krzywini w miejscu styku ze szlakiem niebieskim „Południowym” Gminy Widuchowa. Długość szlaku wynosi 19,0 km.

Należy podkreślić stale rosnącą rolę Żelechowa jako miejscowości turystycznej i letniskowej. Na terenie miejscowości oraz w jej najbliższej okolicy wybudowanych jest wiele domków letniskowych. Bezpośrednia bliskość jeziora Kielbice sprawia, że Żelechowo może stać się miejscowością atrakcyjną turystycznie.

Aby wypromować miejscowość zaplanowano realizację kompleksowego projektu polegającego na budowie miejsc postojowych z zadaniem i wyposażeniem m.in. w miejscowości Żelechowo.

3) Teren przykościelny

Jest kolejnym obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. To tutaj najczęściej spotykają się mieszkańcy i po mszy Świętej i dyskutują o przyszłości swojej miejscowości.

6. Wizja rozwoju wsi Żelechowo – cel nadrzędny

- ✓ **Poprawa standardu życia mieszkańców poprzez stymulację rozwoju gospodarczego, w oparciu o dynamiczny rozwój Gminy Widuchowa.**
- ✓ **Zdobycie konkurencyjnej pozycji w regionie w zakresie rozwoju rekreacji przy wykorzystaniu posiadanych walorów kulturowych i klimatycznych**
- ✓ **Poprawa standardu życia poprzez podstawowe inwestycje infrastrukturalne, poprawiające bezpieczeństwo oraz stymulujące mieszkańców i turystów do różnych form aktywności.**

Działania marketingowe i promocyjne

- ✓ stymulacja w zakresie wspierania aktywności fizycznej, w tym promocja gry w piłkę nożną i siatkową
- ✓ współpraca z instytucjami gminnymi zajmującymi się sportem i marketingiem,
- ✓ promocja wsi w czasie organizowania imprez sportowych i kulturalnych, w tym festynów,
- ✓ kreowanie okolic pofolwarcznych oraz zabytkowego kościoła jak szczególnych atrakcji turystycznych,
- ✓ wsparcie dla pracy świetlicy wiejskiej.

7. Arkusz planowania długoterminowego

7.1. Poprawa wizerunku centrum miejscowości

Cel ten będzie realizowany poprzez:

- ✓ opracowanie i wdrożenie programów zachęcających do dbałości o estetykę w miejscowości Żelechowo, między innymi poprzez uczestnictwo w programach finansowanych ze środków unijnych, organizowane konkursy,
- ✓ działania na rzecz poprawy estetyki miejscowości i terenów wzdłuż najważniejszych obiektów, w tym zabytkowego kościoła, placu zabaw, świetlicy wiejskiej,
- ✓ działania na rzecz powstania małej architektury (kosze na śmieci, ławeczki, oświetlenie, nasadzenia, ogrodzenie itp.).

7.2. Rozwój infrastruktury na terenie miejscowości

Wskazane cele będą realizowane poprzez wsparcie następujących zagadnień:

1. poprawa warunków życia poprzez:

- poprawę stanu dróg gminnych,
- podjęcie współpracy pomiędzy gminą i powiatem w celu pozyskania środków zewnętrznych na infrastrukturę drogową,
- modernizacja dróg wewnętrznych do wyższego standardu,
- instalacja dodatkowego oświetlenia ulicznego,

2. poprawę warunków świadczenia usług rekreacyjnych i kulturalnych poprzez:

- doposażenie świetlicy wiejskiej,
- modernizację boiska sportowego
- zagospodarowanie terenów zieleni publicznej.

7.3. Podniesienie jakości kapitału ludzkiego wśród młodzieży i dorosłych

W celu zatrzymania młodzieży, spadku bezrobocia oraz wzrostu liczby działających firm prywatnych niezbędne jest stworzenie warunków do rozwoju i kształcenia. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

1. Działanie na rzecz dopasowania kwalifikacji ludności do potrzeb rynku pracy w zakresie:

- opracowania wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy programu szkoleń podnoszących i zmieniających kwalifikacje w zależności od ujawniających się potrzeb na rynku pracy i próby pozyskania na to środków z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

2. Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości oświaty w zakresie:

- odbudowy obiektów sportowych,
- doposażenie świetlicy wiejskiej,
- utworzenie w świetlicy sali komputerowej itp.

7.4. Rozwój zaplecza sportowego w celu rozwoju sportu na poziomie lokalnym i regionalnym

Baza sportowa w każdej miejscowości jest nieodzownym elementem funkcjonowania każdej społeczności. Dlatego też przedstawiciele miejscowości Żelechowo postawili na:

- ✓ promowanie i rozwijanie wśród młodzieży i dorosłych dyscyplin sportowych takich jak: piłka siatkowa, piłka nożna i inne
- ✓ modernizację i rozbudowę obiektów,
- ✓ organizowanie rozgrywek o zasięgu gminnym i powiatowym,
- ✓ wsparcie celem utworzenia lokalnego klubu sportowego

8. Arkusz planowania krótkoterminowego

W czasie zebrania wiejskiego mieszkańcy miejscowości zgłosili do dyskusji wiele pilnych i koniecznych inwestycji, które ułatwiłyby im codzienne funkcjonowanie. Inwestycje te zostały przedstawione poniżej, jako tematy, które w miarę posiadanych środków i wsparcia pozabudżetowego będą realizowane.

Należą do nich:

lp.	nazwa inwestycji	
1	Zakup wyposażenia dla świetlic wiejskich we wsiach Pacholęta, Żelechowo, Kłodowo, Rynica, Czarnówko, Bolkowice i Żarczyn w Gminie Widuchowa	2010-2017
2	Budowa miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem a także ustawienie rzeźb promujących Gminę przy szlaku turystycznym w Gminie Widuchowa - Krzywín, Marwice, Ognica, Pacholęta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo	
3	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Żelechowie oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączami relacji Żelechowo - Kłodowo, Żelechowo - Kielbice w celu poprawy usług społecznych na terenie Gminy Widuchowa	
4	Modernizacja boiska sportowego	

źródło: dane z konsultacji społecznych

9. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie, co najmniej 7 lat od przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości, w kolejności wynikających z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji

Położenie miejscowości oraz jej rolniczy charakter sprawiają, że raczej niemożliwy jest rozwój w kierunku stricte industrialnym. Po dokonaniu analizy zasobów miejscowości można dojść do wniosku, że wieś zachowa swój rolniczy charakter, przy stopniowym umacnianiu się sektora usług, w tym usług turystycznych. Konieczne są jednak inwestycje, które poprawią jakość życia mieszkańców.

Drugi zakres niezbędnych inwestycji tworzą inwestycje poprawiające infrastrukturę kulturalną, sportową i rekreacyjną. Pozwoli to na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz potencjalnych turystów w zakresie zagospodarowania czasu po zakończeniu dnia pracy zawodowej, bądź w przypadku dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

W celu realizacji powyższych założeń należałoby podjąć następujące działania:

- a) Przygotować koncepcję rozwoju miejscowości i omówić ją z mieszkańcami.
- b) Przygotować dokumentację projektowo – aplikacyjną i składać wnioski do różnych funduszy, także unijnych.
- c) Przeprowadzić wskazane inwestycje – m.in. doposażyć świetlicę, wybudować wodociąg czy też miejsca postojowe dla turystów przebiegające przez miejscowość.
- d) Zmodernizować boisko sportowe i dać tym samym „zielone światło” dla rozwoju organizacji społeczno – sportowych.

Poniżej przedstawiono zestawienie inwestycji, które Gmina, instytucje kultury, organizacje pozarządowe składać będą w ramach różnych programów unijnych, bądź pozabudżetowych.

Zestawienie ogólne planowanych zadań, kosztów i czasu ich realizacji:

LP.	CHARAKTER ZADANIA	SZACUNKOWA WARTOŚĆ	ROK REALIZACJI
1	Zakup wyposażenia dla świetlic wiejskich we wsiach Pacholęta, Żelechowo, Kłodowo, Rynica, Czarnówko, Bolkowice i Żarczyn w Gminie Widuchowa	171 388, 64 zł	2010 - 2011
2	Budowa miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem a także ustawienie rzeźb promujących Gminę przy szlaku turystycznym w Gminie Widuchowa - Krzywin, Marwice, Ognica, Pacholęta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo	182 310,72 zł.	2010 -2011
3	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Żelechowie oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączami relacji Żelechowo - Kłodowo, Żelechowo - Kielbice w celu poprawy usług społecznych na terenie Gminy Widuchowa	3 656 102,55 zł.	2010 -2011
4.	Modernizacja boiska sportowego	100 000,00 zł.	2012 - 2017

źródło: Urząd Gminy Widuchowa

W zależności od przygotowanej dokumentacji technicznej i kosztorysowej Gmina Widuchowa będzie starała się o pozyskanie dofinansowania ze środków zewnętrznych – Programu Rozwoju Obszarów

Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego lub innych możliwych. Wartość dofinansowania uzależniona będzie od szczegółowych kryteriów programowych.

Projekt nr 1 na rok 2010 - 2011

Nazwa:

Zadaniem priorytetowym nr 1, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest „**Zakup wyposażenia dla świetlic wiejskich we wsiach Pacholeta, Żelechowo, Kłodowo, Rynica, Czarnówko, Bolkowice i Żarczyn w Gminie Widuchowa**”.

Na terenie miejscowości Żelechowo inwestycja zostanie zrealizowana na terenie działki nr 517 i 518/1, obręb ewidencyjny Żelechowo

Cel:

Celem planowanego projektu będzie poprawa warunków świadczenia usług kulturalnych we wsiach Pacholeta, Żelechowo, Kłodowo, Rynica, Czarnówko, Bolkowice i Żarczyn poprzez zakup niezbędnego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w w.w miejscowościach. Elementy te mają podnieść jakość świadczonych usług oraz doprowadzić do urozmaicenia prowadzonych zajęć i imprez.

Przeznaczenie:

Poprawa jakości i dostępności do lepszej jakościowo infrastruktury społecznej.

Poprawa estetyki wsi

Mobilizacja lokalnej społeczności

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania:

Całkowity, łączny koszt realizacji zadania wynosi 171.388,64 zł., natomiast część dotycząca miejscowości Żelechowo to kwota rzędu: 31.009,81 zł. + wartość aktualizacji POM-u.

Planuje się że część środków pochodzić będzie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz ze środków własnych Gminy Widuchowa, bądź w razie konieczności innych możliwych.

Harmonogram realizacji:

Harmonogram realizacji inwestycji to rok 2010 i 2011.

lp.	Zakres rzeczowy inwestycji dotyczącej miejscowości Żelechowo			wartość robót brutto
1.	Zakup wyposażenia dla świetlicy w Żelechowie			31.009,81
1.1.	Kosiarka spalinowa z koszem jeżdżąca	szt.	1	497,00
1.2.	Zestaw garnków (4 szt. w zestawie)	kpl	2	176,90
1.3.	Talerze (zestawy głębokie + płytkie)	osób	100	1 362,00
1.4.	Żyrandole/ lampy sufitowe - 5 kloszowe	szt.	6	3 660,00
1.5.	Szklanki 250 ml	szt.	100	214,00

1.6	Sztućce (kpl = łyżki + widelce + noże)	kpl	10	228,10
1.7	Meble biurowe- komplet	kpl	1	2 513,21
1.8	Wieża HIFI z odtwarzaczem płyt CD - 2 płytowym	szt.	1	610,00
1.9	Zestaw kawowy na 12 osób	szt.	2	65,64
1.10	Stół do ping - ponga	szt.	1	589,00
1.11	Czajnik bezprzewodowy	szt.	4	224,00
1.11	Zestaw mebli kuchennych - 2,5 m dł.	kpl	1	2 635,20
1.13	Lustro	szt.	1	61,00
1.14	Pojemniki na ręczniki	szt.	2	89,06
1.15	Mikrofalówka	szt.	1	289,00
1.16	Termosy konferencyjne	szt.	4	173,24
1.17	Deski do krojenia	szt.	3	37,32
1.18	Zestaw noży (7 elementów)	szt.	1	121,88
1.19	Kosze na śmieci 30 l	szt.	3	73,17
1.20	Gra - stół do piłkarzyków	szt.	1	219,00
1.21	Tace kelnerskie	szt.	3	15,36
1.22	Wycieraczki wejściowe	szt.	2	51,22
1.23	Tablica korkowa 170 x 100	szt.	1	84,79
1.24	Tablica informacyjna 50 x 30 "świetlica wiejska"	szt.	1	34,16
1.25	Rower treningowy - pionowy	szt.	2	2 998,00
1.26	Mini stepper	szt.	2	800,00
1.27	Atlas	szt.	1	4 600,00
1.28	Zestaw hantelków 1,5 kg (2 szt.)	szt.	8	296,00
1.29	Hantle chromowane 4 kg (2 szt.)	szt.	8	1 352,00
1.30	Sztanga + talerze (max 150 kg)	szt.	2	2 681,56
1.31	Ławka do ćwiczeń przystosowana do ćwiczeń z gryfem max. 150 kg	szt.	2	4 080,00
1.32	Wagi elektroniczne	szt.	2	178,00
RAZEM :				31.009,81

Projekt nr 2 na lata 2010-2011

Kolejnym planowanym do realizacji projektem kompleksowym, obejmującym również wieś Żelechowo jest budowa miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem a także ustawienie rzeźb promujących Gminę przy szlaku turystycznym w Gminie Widuchowa - Krzywina, Marwice, Ognica, Pacholęta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo.

Inwestycja zostanie przeprowadzona na działce nr 517, obręb ewidencyjny Żelechowo. Teren przedmiotowej działki jest uzbrojony i zabudowany. Na działce występuje drzewostan. Działka od strony północnej i zachodniej graniczy z zabudowaną działką nr 512/2, od strony południowej graniczy z działką drogową nr 537 a od wschodu graniczy z działką drogową nr 624.

Działka nr 517 w Żelechowie stanowi część trasy turystycznej na terenie Gminy Widuchowa.

Na terenie działki projektu się:

- nawierzchnie utwardzone żwirowe

- małą architekturę – wiatę z miejscami do siedzenia, stojak na rowery
- osłonę śmietnikową.

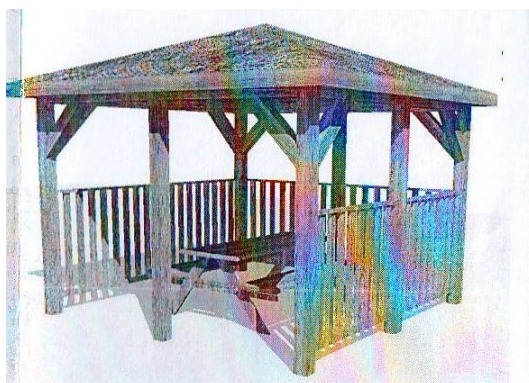
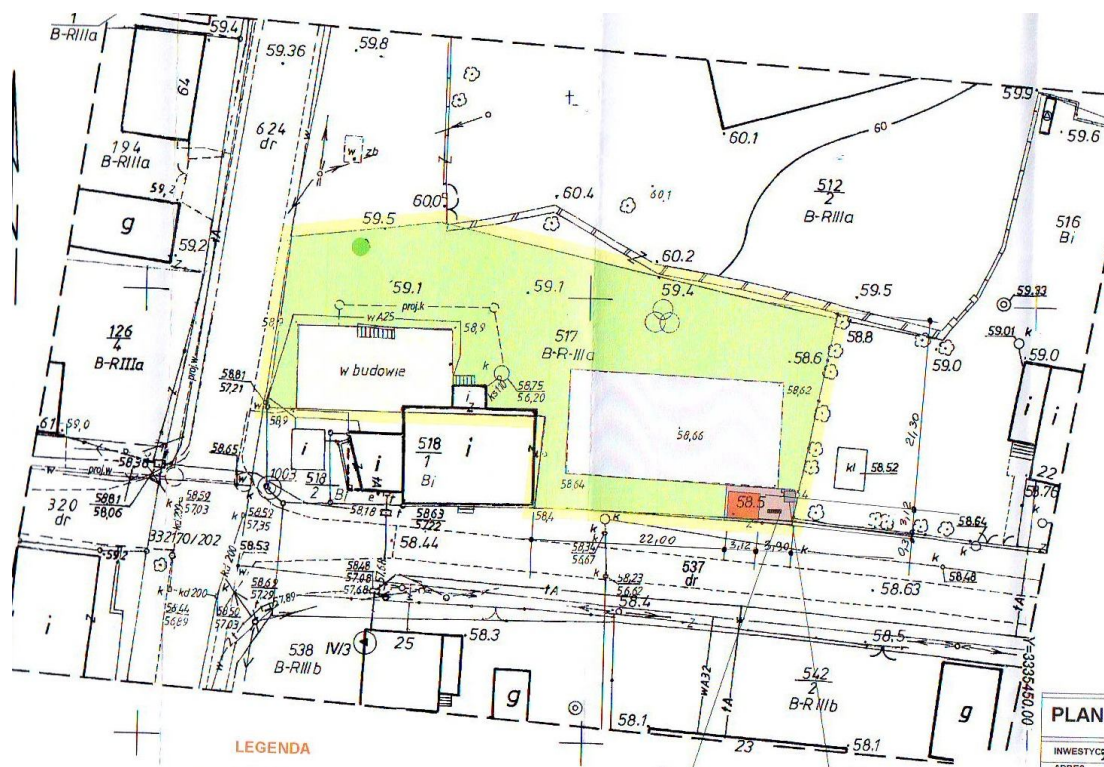
Konstrukcja wiaty będzie drewniana, na słupach, więźba drewniana, dach czterospadowy, przekryty gontem bitumicznym. Wiatą usytuowaną będzie na planie kwadratu mogąc jednocześnie pomieścić od 6 do 8 osób. Będzie ona dostępna także dla osób niepełnosprawnych.

Ławostół wykonany będzie w konstrukcji drewnianej, typowej.

Stojak na rowery zaplanowano typowy, metalowy.

Nawierzchnie wykonane zostaną z polbruk na chudym betonie i warstwie piasku zagęszczonego pod zadaszaniem, natomiast przed zadaszaniem wykonana zostanie nawierzchnia żwirowa.

Poniżej przedstawiono plan zagospodarowania terenu oraz wizualizację planowanych do zakupu wiat dla wskazanych miejscowości:

Źródło: dokumentacja techniczna inwestycji

Nazwa:

Budowa miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem a także ustawienie rzeźb promujących Gminę przy szlaku turystycznym w Gminie Widuchowa - Krzywin, Marwice, Ognica, Pacholeta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo

Cel:

Celem realizowanego projektu jest poprawa warunków i jakości świadczenia usług turystycznych we wsiach Krzywin, Marwice, Ognica, Pacholeta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo poprzez budowę miejsc postojowych z zadaszeniem i wyposażeniem (m.in. stojaki na rowery, wiata z zadaszeniem, śmietniki, ławostoly, tablice informacyjne). Elementy te mają doprowadzić do zwiększenia ilości odwiedzin w Gminie Widuchowa przez turystów oraz umilić ich czas spędzany na tym obszarze..

Przeznaczenie:

Obiekt przeznaczony będzie do poprawy warunków życia mieszkańców wsi Krzywin, Marwice, Ognica, Pacholeta, Rynica, Widuchowa, Żelechowo poprawiając tym samym komfort w miejscu zamieszkania a jednocześnie prowadząc do zwiększenia komfortu korzystania z infrastruktury przez turystów.

Harmonogram realizacji:

Inwestycję zaplanowano do realizacji na lata 2010-2011

lp.	Zakres rzeczowy inwestycji dotyczącej miejscowości Żelechowo			wartość robót brutto
1.	Budowa miejsca postojowego z zadaszeniem przy szlaku turystycznym w Gminie Widuchowa – Żelechowo			17.567,62
1.1.	Utwardzenie terenu	Kpl	1	4.515,97
1.2	Wiata turystyczna	Kpl	1	13.051,65
2.	Wykonanie i ustawienie rzeźb promujących Gminę we wsiach Widuchowa, Krzywin, Żelechowo, Ognica			5.000,00
2.1	Wykonanie i ustawienie rzeźb promujących Gminę	Szt.	1	5.000,00
RAZEM :				22.567,62

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania:

Inwestycję oszacowano na kwotę 182.310,72 zł. Wartość dotycząca miejscowości Żelechowo to kwota rzędu 22.567,62 zł. + wartość aktualizacji POM-ów, inspektor nadzoru oraz aktualizacja kosztorysów.

Planuje się że część środków pochodzić będzie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz ze środków własnych Gminy Widuchowa, bądź w razie konieczności innych możliwych.

Projekt nr 3 na lata 2010 - 2011

Realizowanym obecnie projektem jest przebudowa stacji uzdatniania wody w Żelechowie oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączami relacji Żelechowo - Kłodowo, Żelechowo - Kielbice w celu poprawy usług społecznych na terenie Gminy Widuchowa

Nazwa:

Przebudowa stacji uzdatniania wody w Żelechowie oraz budowa sieci wodociągowej z przyłączami relacji Żelechowo - Kłodowo, Żelechowo - Kielbice w celu poprawy usług społecznych na terenie Gminy Widuchowa

Cel:

Celem realizowanego projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców miejscowości Żelechowo, Kłodowo i Kielbice poprzez budowę stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej z przyłączami, co przyczyni się do zaspokojenia podstawowych potrzeb ludności wiejskiej oraz wpłynie na rozwój ekonomiczno - społeczny całej Gminy Widuchowa.

Przeznaczenie:

Obiekt przeznaczony będzie do poprawy warunków życia mieszkańców wsi Żarczyn oraz Żelechowo, Kłodowo i Kielbice poprawiając tym samym komfort w miejscu zamieszkania i ochronę środowiska.

Harmonogram realizacji:

Inwestycję zaplanowano do realizacji na lata 2010-2011

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania:

Inwestycję oszacowano na kwotę 3 656 102,55 zł.

Część środków inwestycyjnych pochodzić będzie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. Środki stanowiące wkład własny pochodzić będą z budżetu gminy.

Projekt nr 4 na rok 2012 - 2017

Zadaniem priorytetowym nr 4, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich jest „**Modernizacja boiska sportowego**”.

Cel przedsięwzięcia:

Celem projektu będzie podniesienie standardu życia sportowego mieszkańców wsi Żelechowo poprzez modernizację istniejącego boiska sportowego. Zmodernizowany obiekt przyczyni się do prawidłowego rozwoju fizycznego mieszkańców w/w miejscowości. Posiadanie przez wieś boiska o właściwych parametrach umożliwi także organizację wszelkiego rodzaju imprez sportowych oraz zwiększenia

zainteresowania sportem i czynnym wyczynkiem mieszkańców miejscowości integrując ich wzajemnie.

Przeznaczenie:

Obiekt przeznaczony będzie do realizacji pasji sportowych dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miejscowości.

Harmonogram realizacji:

Harmonogram realizacji inwestycji to lata 2012-2017

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania:

Całkowity, łączny koszt realizacji zadania wynosi 100 000, 00 zł.

Planuje się że część środków pochodzić będzie z będzie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz Leader lub Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Środki stanowiące wkład własny pochodzić będą z budżetu gminy. Elementy dotyczące inwestycji znane będą po opracowaniu dokumentacji technicznej i kosztorysowej.

10. Zarządzanie

Jednostką odpowiedzialną za realizację całego Planu Odnowy Miejscowości Żelechowo jest nieformalna Grupa Odnowy Miejscowości, w skład, której weszli członkowie Rady Gminy z Panem Wójtem Michałem Lidwinem na czele oraz przedstawiciele Urzędu Gminy, członkowie Rady Sołeckiej i zgłoszeni mieszkańcy miejscowości.

11. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości z dokumentami wyższego rzędu

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju Gminy „Strategią Rozwoju Gminy Widuchowa”, „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Widuchowa”, „Wieloletnim Planem Inwestycyjnych Gmina Widuchowa” oraz dokumentami na szczeblu powiatu i województwa oraz zapisami Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 - 2013. Ponadto Plan Odnowy jest zgodny z celami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie – „Odnowa i rozwój wsi”, a także działaniem „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” czy Leader. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości Żelechowo są wewnętrznie zgodne, a ich osiaganie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiagania celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. Niektóre z zapisanych celów i zadań mogą być realizowane przy wykorzystaniu wsparcia jednostek administracyjnych gminy i wyższego szczebla. Te ostatnie, bowiem posiadają w swoich dokumentach zapisy, których realizacja wywoła pozytywne efekty dla rozwoju miejscowości Żelechowo. Taki zapis Planu pozwolił na osiągnięcie integracji polityki kształtowania rozwoju gospodarczego na szczeblu, gminnym, powiatowym i wojewódzkim.